

Молодий комуніст

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання XIX

№ 25 [2441]

СУБОТА, 25 ЛЮТОГО 1978 року

Газета виходить з 1939 року.
Ціна 2 коп.

ПЕРША КОЛОНКА

НАСТАВНИК: ЛЮДИНА І БРИГАДА

У трудовий колектив прийшов новачок. Уперше прийшов, ще не відчувши життя, в якому сам відповідає за свої слова, вчинки. За свою працю. А чи тільки сам? Чи не більша відповідальність за долю новачка лежить на тих, що всі разом називаються бригадою, зміною, цехом?

З першої зустрічі зрозуміла Євгенія Миколаївна Нескоронія, бригадир шпательників управління механізації будівництва комбінату «Кіровоградбуд», що із сімнадцяти випускників профтехучилища вийдуть не тільки висококваліфіковані шпательники, а й хороші люди. Її вірила в себе і своїх подруг-ветеранів, вірила в силу наставництва.

Цей приклад колективного наставництва не єдиний. Минулого року комсомольсько-молодіжна бригада плавильників цеху № 8 Світловодського заводу чистих металів імені 50-річчя СРСР, очолювана Миколою Петровим, вивела з відстаючих у передові три колективи. Не тільки високими врожайми, а й педагогікою славиться колектив тракторної бригади колгоспу імені XX з'їзду КПРС Новоукраїнського району, де бригадиром двічі Герой Соціалістичної Праці О. В. Гіталов.

Підопічні різними бувають. Той — скромний хлопець, до всього прислухається, все старається зробити так, як учив наставник. Інший — з характером, колючий, на все у нього свої, особливі погляди, часто протилежні поглядам наставника. Якщо не з того боку зайде, атрайши його довір'я на все життя. А колектив — він усе може. І вже не вказуватиме молодий робітник на конкретну особу: «Ось Петро Іванович, мій наставник. Інших я на ім'я не знаю, хоч і працюю тут три місяці».

А такі частенько трапляються, що за новачком закріплюють лише «штатного» наставника. Все в порядку, хлопець під наглядом, не тинятиметься без діла. Ми не час — дістане розряд. Та чому ж він байдужий до справ бригади, чому спілкується тільки зі своїм Петром Івановичем і ні з ким більше? Не будемо заперечувати, Петро Іванович — справді золота людина. Побільше б таких. Але ж його підопічний живе в трудовому колективі. Можливо, йому треба поділитися своїми проблемами, планами на майбутнє не тільки зі своїм наставником, а й з робітниками, старшими від нього на чотири — п'ять років.

Чомусь колективне, бригадне наставництво здебільшого практикується лише тоді, коли одночасно приходить багато новачків. А коли два — три? З ними працюють одні «штатні» наставники.

У комсомольсько-молодіжних колективів кращі можливості запроваджувати колективне наставництво. Для більшості членів таких бригад учнівський період — не вельми далеке минуле. Тож і зрозуміти новачка легше (сам таким недавно був), і спільних інтересів більше (бо молоді обидва).

Робітники-наставники... Це дуже добре, що вони є. У кожного в житті є людина, на яку йому хочеться бути схожим. Вони, наставники, повинні вводити людину в колектив. Але це можливо лише тоді, коли працюєш, учиш і виховуєш у контакті з колективом. Разом з колективом.

Минулого вівторка в магазині «Оксана» Кіровоградського міського промислу під час обідньої перерви запанувала урочиста тиша. Схильовані і збуджені дівчата з комсомольсько-молодіжного колективу зібралися з радісною нагодою. А ще точніше, з подвійної причини.

Молоді продавці відзначали скромний, але почесний ювілей — п'ятиріччя з того дня, коли вони одностайно вирішили зарахувати почесними членами свого колективу Героїв Радянського Союзу Олега Кошового і Любов Шевцову. Всі ці роки заробітну плату молодогвардійців систематично перераховували до Радянського фонду миру.

І ось 21 лютого нинішнього року до них завітав секретар обласної комісії фонду миру Г. К. Лисенко. Під широким плечем він вручив завідувачу магазину «Оксана» В. В. Таценюк пам'ятну медаль правління Радянського фонду миру, а всім членам подячні грамоти Українського Республіканського комітету захисту миру. Благородну роботу членів комсомольсько-молодіжного колективу «Оксана» на користь захисту миру відзначено почесними грамотами обкому комсомолу, Кіровоградського районного комітету Компартії України, пам'ятними подарунками тощо.

Разом з молодогвардійцями молоді продавці «Оксани» приміюють свої трудові зусилля, об'єднуючи завдання трьох років десятиріччя виконати до славного ювілею — 60-річчя Ленінського комсомолу.

В. ВАСИЛЕНКО.

РІВНЯННЯ НА ПРАВОФЛАНГОВИХ

БЮРО ОБКОМУ КОМСОМОЛУ РОЗГЛЯНУЛО
ПІДСУМКИ СОЦІАЛІСТИЧНОГО ЗМАГАННЯ
КОМСОМЛЬСЬКО-МОЛОДІЖНИХ КОЛЕКТИВІВ
ОБЛАСТІ В 1977 РОЦІ І ВИЗНАЧИЛО ПЕРЕМОЖЦІВ.

Серед колективів промисловості перше місце виборола комсомольсько-молодіжна бригада плавильників цеху № 8 ордена Трудового Червоного Прапора Світловодського заводу чистих металів імені 50-річчя СРСР (бригадир М. Петров, групкомсорт В. Татаренко). План ювілейного року вона виконала на 172,7 процента. Молоді плавильники впровадили у виробництво 10 раціоналізаторських пропозицій.

У будівництві перемогла комсомольсько-молодіжна бригада малярів будівельного управління № 3 тресту «Олександріявбуд» (бригадир Г. Русаків, групкомсорт Є. Пістружак). Річне завдання колектив виконав на 132 проценти, зекономив фарби на суму 205 карбованців.

Вугільна промисловість. Переможцем стала комсомольсько-молодіжна бригада екскаваторників видобувної дільниці вуглерозрізу «Морозівський» (бригадир В. Бакун, групкомсорт В. Яковлев), що видобула понад план 105 тисяч тонн вугілля і підвищила продуктивність праці на 5,2 процента.

Серед колективів автомобільного транспорту перше місце посіла комсомольсько-молодіжна бригада водіїв автомобілів Кіровоградського автотранспортного підприємства 10661 (бригадир О. Колов). Колектив зекономив 2213 літрів пального.

Кращий колектив залізничників — комсомольсько-молодіжна колона імені XXV з'їзду КПРС Знаменського локомотивного депо (керівник С. Ф. Токар, групкомсорт А. Шкарида). Молоді машиністи і їхні помічники провели 1770 великогазових поїздів, перевезли 26 000 надпланових тонн народногосподарських вантажів.

Перше місце у сфері обслуговування зайняв комсомольсько-молодіжний колектив відділу музтаврів універсального торговельного об'єднання «Кіровоград» (керівник С. Толоченко, групкомсорт Н. Малкуш). План четвертого кварталу він виконав на 151 процент.

У змаганні колективів молочнотоварних ферм переміг комсомольсько-молодіжний колектив МТФ № 1 колгоспу «Перше травня» Маловисківського району (групкомсорт В. Махно). Середній річний надій молока від кожної корови ферми становить 3527 кілограмів.

Перше місце серед колективів тракторних бригад виборола комсомольсько-молодіжна тракторна бригада колгоспу «Дружба» Новоукраїнського району (бригадир А. Лапа, групкомсорт А. Олійниченко). Молоді механізатори виробили на еталонний трактор 2198 гектарів умовної оранки за рік, зекономили 62 307 кілограмів дизельного палива.

РАЗОМ З МОЛОДОГВАРДІЙЦЯМИ

На фото: вгорі — Г. К. Лисенко вручає В. В. Таценюк Пам'ятну медаль; унизу — винуватці торжества — члени комсомольсько-молодіжного колективу «Оксана».

Фото В. КОВПАКА.

СТУПЕНІ СХОДЖЕННЯ

Підбито підсумки соціалістичного змагання серед молодих майстрів доїння і комсомольсько-молодіжних колективів молочнотоварних ферм області за січень 1978 року.

Світлана ГРИГІР з колгоспу імені Леніна Долинського району за місяць надоїла від корови 539 кілограмів молока.

Катерина ЧЕРНІЙ з радгоспу «Ульяновський» Ульяновського району — 367.

Тетяна РУДИКА з колгоспу імені Леніна Долинського району — 335.

Наталія РОГОЖИНА з колгоспу «Мир» Гайворонського району — 328.

Тетяна ЧМІР з колгоспу імені Шевченка Новоукраїнського району — 324.

Любов МАЛОШТАН з радгоспу імені Димитрова Устинівського району — 323.

Людмила БОБОШКО з колгоспу імені Горького Добровеличківського району — 317.

Марія ТОЛУБ'ЯК з колгоспу «Родина» Долинського району — 314.

Надія НЕСТОРЧУК з Несватківського відділка Другого імені Петровського цукрокомбінату Олександрівського району — 310.

Поліна АРТЮК з колгоспу імені XXV з'їзду КПРС Онуфріївського району — 310.

Ірина ЯРОШКЕВИЧ з колгоспу імені Калініна Новоукраїнського району — 308.

Серед комсомольсько-молодіжних колективів найвищих показників досягли:

комсомольсько-молодіжний колектив молочнотоварної ферми № 1 радгоспу імені Димитрова Устинівського району (групкомсорт Любов Малоштан), що одержав по 265 кілограмів молока в середньому від корови.

комсомольсько-молодіжний колектив ферми Несватківського відділка Другого імені Петровського цукрокомбінату Олександрівського району (групкомсорт Ярослава Андрушакевич) — 256.

комсомольсько-молодіжний колектив молочнотоварної ферми № 4 колгоспу «Родина» Долинського району (групкомсорт Євгенія Мельниченко) — 243.

комсомольсько-молодіжний колектив ферми радгоспу «Олександрійський» Олександрівського району (групкомсорт Валентина Столяревич) — 235.

комсомольсько-молодіжний колектив молочнотоварної ферми колгоспу імені XX з'їзду КПРС Бобринецького району (групкомсорт Володимир Міщенко) — 205.

Комсомолки Катерина СУХОВА (на фото ліворуч) і Наталя НЕЖНИСЬКА працюють намотувальницями звукових катушок головок динаміків Кіровоградського заводу радіоприборів. Їхня змінна норма — 2400 катушок. Ставши на ударну вахту, присвячену 60-річчю ВЛКСМ, дівчата щодня виготовляють по 2600—2700. Досрокове виконання особистих річних завдань буде трудовим дарунком молодих робітниць ювілею Ленінського комсомолу.

ЯКІСТЬ НАШОЇ РОБОТИ

Проблеми соціалістичного змагання молодих будівельників

НЕПРОСТА це справа — будувати магістраль. І цікава. Почесна. Молоді творці залізниці Долинська — Помічна з гордістю називають себе корчагінцями. Ні, не тільки заради романтики приїхали вони в кіровоградські степи, а й від усвідомлення важливості того, що роблять і що належить їм зробити в майбутньому. Від усвідомлення важливості і потрібності магістралі для розвитку економіки Кіровоградщини.

Сьогодні на обласній ударній комсомольській будові зайняті 290 юнаків і дівчат. Наважусь твердити, що нині, взимку, робочий ритм не менш напружений, ніж у літні місяці. Адже цього року залізниця повинна стати до ладу. І на фініші будівництва виконувати свої норми на 100 процентів — просто мало. Взагалі такий показник більшість молоді не вважає за норму. 150—160 процентів норми, надпланові метри, кілометри стали звичайним явищем. Не хочу применшувати значення матеріальної зацікавленості, але важливу роль у роботі сьогодні відіграє соціалістичне змагання між комсомольсько-молодіжними колективами та окремими будівельниками.

Але, якщо говорити про якість організації змагання, то до деякого часу вона була не на висоті. Та й нині ще не розв'язано чимало проблем. Однак штаб ударної будови вже має право записати до свого активу певні здобутки.

Нарешті штаб налагодив контакти з господарськими організаціями, будівельними управліннями. Раніше існувала ось яка проблема. Постійно тримати на контролі всі комсомольсько-молодіжні колективи, комсомольські організації ми не мали змоги, бо розкидані вони по всій залізниці. Тож про одних ми знали майже все, про других — менше, про третіх знали зовсім мало. Про якість підбиття підсумків змагання говорити не доводилось. А з профспілковими працівниками, господарниками дружба якось не в'язалася. Вони самі по собі, і ми так само.

Цінність контактів показала практика. Консультуючись на місцях, ми маємо змогу об'єктивно підійти до результатів змагання, оперативніше визначити кращі

колективи. А це, як відомо, позитивно впливає на хід трудового суперництва. Розмовляючи з молодими будівельниками, нам часто доводиться відповідати на їхні запитання про те, як ідуть справи в інших колективах. Значить, не байдуже їм.

Про стимули. Донині, якщо сказати чесно, штаб не мав до них відношення. Питаннями морального й матеріального заохочення займалися партійна і профспілкова організації, адміністрація. А ми, не дбаючи про стимулювання, ослабили свій вплив на розвиток змагання. Сьогодні будівельний колектив вважає за честь одержати вимпел з рук члена штабу ударної будови.

Вимпелі і грошові премії вручаємо на ділянці, колектив якої виборов першість. Представники інших бригад мають можливість перейняти досвід кращих. А крім того, така практика несе в собі й моральний ефект. Кому не хочеться побути в ролі господаря-переможця, з гідністю зустріти гостей?

Шкода, що після такого мажорного вступу доведеться повести мову про цілу низку нерозв'язаних питань. 1978 рік — рік 60-річного ювілею Ленінського комсомолу. Рік, коли від Долинської до Помічної має пройти перший поїзд. Молоді будівельники взяли підвладні соціалістичні зобов'язання. І, якщо судити з результатів перших тижнів, наміри у «малобамівців» серйозні.

Одна з кращих на будові — комсомольсько-молодіжна бригада монтерів колії, яку очолює Павло Гнатюк Касьянов. До 200 процентів норми виробляє цей колектив щозміни. Але ж і зміни ті — по десять і більше годин.

Це, мабуть, найгостріша для будови проблема. Райком комсомолу мали направити на залізницю добровольців, 542 чоловіка. План набору не виконав жодний райком. Мало того, Знаменський, Новгородківський, Кіровський міста Кіровограда, Новомиргородський, Петрівський райкоми не прислали жодного юнака чи дівчини. На мою думку, вони просто не сприйняли цю справу всерйоз. А шкода. Нам дуже бракує робочих рук.

ЩО Б ПІШЛИ ПОЇЗДИ

Щодо студентських будівельних загонів, які працювали на будові майстрами під час літніх канікул, то існує лише одна оцінка їхньої праці — «відмінно». Для всіх без винятку. Студенти дуже нам допомогли. Нинішнього року ми змогли б прийняти, забезпечити всіма умовами для праці і відпочинку 450 студентів. Але, на жаль, обласний штаб СБЗ об'їжджає напрямити до нас лише 250 чоловік. Не буду ставити під сумнів важливість інших об'єктів, але хіба рідкі випадки, коли на спорудженні школи чи, скажімо, будинку культури довгий час не доставляють матеріалів? Студенти «загорають», лаючи начальство, дисципліна, як це нерідко буває, погіршується. А чому б не направити цих людей до нас? Даю чесне слово, що на залізницю вони не занудьгували б. Не ловити ж нам такі загони по селах. Сподіваємось на допомогу комсомольських організацій колгоспів.

Чи повинні райкоми комсомолу здійснювати шефство над ударною комсомольською будовою? На перший погляд, питання зайве. А ось для райкомівців, по території чий район проходить залізниця, шефство здається зайвим. За винятком хіба що долинців. Якщо вони вже направили добровольців, то цікавляться їхнім життям на будові. Часто ми проводили спільні з комсомольцями станції Долинська суботники.

А Бобринецький, Устинівський та інші райкоми ЛКСМ України? Не пам'ятаю жодного випадку, щоб комсомольські «проектанти» влаштували рейд-перевірку. Їм же краще від нас відомі умови, можливості району.

Скажете, що це не має ніякого відношення до змагання? Навпаки, розв'язавши ці проблеми (я не скажу про матеріальне постачання, але то вже окрема розмова), ми доб'ємось високого ритму, поліпшимо організацію праці. А без них і вимпелі не допоможуть. Бо проблема змагання розв'язується комплексно.

В. ЦЕБРЕНКО,
начальник штабу обласної ударної комсомольської будови — залізниці Долинська — Помічна.

До 130-річчя «Маніфесту Комуністичної партії»

ПІДКОРЯЮЧИ ПРОСТІР І ЧАС

У ЛЮТОМУ 1848 року в маленькій друкарні на Ліверпуль-стріт у Бішофсгейті (тоді одному з районів Лондона) було надруковано невеликим тиражем зовні дуже скромну брошуру обсягом у 23 сторінки. Називалася вона «Маніфест Комуністичної партії» і починалася словами: «Привид бродить по Європі — привид комунізму». Так негучно й просто в історії людства почалася нова епоха. На історичну арену виходив новий клас. Тоді, правда, це розумів дуже мало хто, і першими серед них були автори «Маніфесту Комуністичної партії» — К. Маркс і Ф. Енгельс.

Наприкінці 1847 року в Лондоні відбувся 2-й конгрес «Союзу комуністів» — першої революційної організації робітничого класу, створеної Марксом і Енгельсом. На ньому було вирішено доручити Марксу і Енгельсу написати програму нової організації. Цією програмою і став «Маніфест Комуністичної партії». Маркс і Енгельс почали роботу зразу ж після закриття конгресу, потім продовжували її у Брюсселі до від'їзду Енгельса в Париж. Остаточне опрацювання завершив Маркс, який надав «Маніфесту» тієї гостроти і закінченості формулювань і того літературного блиску, які й сьогодні роблять цей твір зразком бойової революційної публіцистики. Збереглася єдина сторінка його чорнового рукопису. З неї видно, з якою ретельністю, наполегливістю і вимогливістю працював Маркс, відшліфовуючи кожну фразу, невтомно шукаючи все нових, точніших слів і висловів.

Виходом у світ «Маніфесту» завершився етап формування марксизму. На цей час він склався як цілісний світогляд, як принцип нової організації пізнання і перетворення світу.

Строго науково, з граничною точністю та лаконізмом Маркс і Енгельс виклали на сторінках «Маніфесту Комуністичної партії» основні принципи своєї теорії. Всупереч твердженням буржуазних учених, які доводили, що капіталізм є вінцем розвитку людського суспільства, царством справедливості і рівності, вони визначили місце капіталістичного ладу в ланцюгу інших суспільно-економічних формацій. На підставі ретельного наукового аналізу Маркс і Енгельс неспростовно довели неминуність його загибелі в результаті закладених у ньому нерозв'язних суперечностей. Вони розкрили антигуманність буржуазного суспільства, де все є предметом купівлі-продажу; показали, що буржуазія використовує державну владу у своїх корисливих інтересах, для збереження експлуатації трудящих мас.

ВЕЛИКИМ науковим і революційним відкриттям Маркса і Енгельса було обгрунтування ними в «Маніфесті Комуністичної партії» всебітності-історичної місії робітничого класу. В ті дні, коли капіталізм іще переможно приймав земною кулею, вони пророко передрекли, що буржуазія «не тільки викувала зброю, яка несе їй смерть, вона породила й людей, які спрямують проти цієї зброю», — сучасних робітників, пролетарів.

Ідеологи нового, революційного класу, Маркс і Енгельс розробили в «Маніфесті» основні його тактики і стратегії в боротьбі за своє визволення. Пролетаріат не може визволитися сам, указували вони, не визволивши при цьому всіх інших експлуатованих класів, що робить усіх пригноблених його природними союзниками. Величезне значення для революційної боротьби робітничого класу мала сформульована Марксом і Енгельсом у «Маніфесті Комуністичної партії» теза про необхідність для пролетаріату взяти у свої руки політичну владу, без чого неможливе його економічне визволення.

Через двадцять три роки справедливості цього положення переконливо підтвердила Паризька комуна — перша в історії спроба робітничого класу зламати буржуазну державну машину. Поразка комунарів довела правдивість іще однієї думки, яка вперше прозвучала в «Маніфесті», — пролетаріат може добитися перемоги тільки на чолі з бойовою пролетар-

ською партією, озброєною науковою революційною теорією.

Вихід у світ «Маніфесту Комуністичної партії» збігся з початком лютневої революції 1848 року у Франції, що відкрила період революцій у багатьох європейських країнах. У червні того ж року робітники Парижа із зброєю в руках піднялися на першу в історії битву проти капіталу. Вже 1848 року «Маніфест» було перекладено на французьку, польську, данську, фламандську і шведську мови. Незабаром появились англійське видання. До кінця XIX століття вийшли сербський, іспанський, португальський, чеський і болгарський переклади «Маніфесту». Переклади цієї твор К. Маркса і Ф. Енгельса вважалися важкою, почесною і відповідальною справою. Серед його перекладачів ми знаходимо визначного іспанського соціаліста Хосе Меса, угорського революціонера, учасника Паризької комуни Лео Франкеля, засновника революційної болгарської соціал-демократії Дмитра Благова, керівника угорських комуністів Беа Куня.

1869 року М. Бакунін уперше переклав «маніфест Комуністичної партії» на російську мову. Переклад був неточним. Відповідно до своїх анархістських поглядів Бакунін у ряді місць істотно перекутив текст оригіналу. Однак навіть це недосконале видання почало швидко розповсюджуватись у революційних колах Росії і відразу ж привернуло до себе увагу царських властей. Крамольну книжку часто знаходили при обшуках у паперах народників. «Маніфест Комуністичної партії», — писав 1872 року цензор Єсипов, — киув насипня на продуктивний і сприятливий для всякого безпорядку ґрунт пролетаріату». На цій підставі він представив книгу «до заборони для публіки».

РОКУ 1882 один із перших російських марксистів Г. В. Плеханов створив новий переклад «Маніфесту». Передмову до нього написали Маркс і Енгельс. У ній вони визначили, що тепер «...Росія являє собою передовий загін революційного руху в Європі». Енгельс високо оцінив якість плехановського перекладу. «...Російські переклади поки що найкращі з усіх, які я бачив», — писав він. Загородні заходи царської охорони не допомогли. «Маніфест Комуністичної партії» дедалі більше поширювався серед передових російських робітників. Його підпільні видання друкуються вже в самій Російській імперії. Жандарми знаходять його від Вологди до Одеси, від Петербурга до Пермі.

1888 року Енгельс із цілковитою підставою міг назвати «Маніфест» «...найпоширенішим, найбільш міжнародним твором усієї соціалістичної культури, загальною програмою, відомою мільйонами робітників від Сибіру до Каліфорнії».

1893 року «Маніфест Комуністичної партії» переклав на російську мову В. І. Ленін. Цей переклад (який, на жаль, не зберігся) читали в самарських революційних гуртках. Протягом усієї своєї революційної діяльності В. І. Ленін постійно звертався до ідей великого твору Маркса і Енгельса. Він використовує їх у критичній ліберального народництва і різних напрямів опортунізму, в боротьбі за створення революційної партії робітничого класу і розробляючи її програму, памічаючи завдання пролетаріату в російській буржуазно-демократичній революції. «Ця невеличка книжечка», — писав Володимир Ілліч, — варта цілих томів: духом її до цього часу живе і рухається весь організований і революційний пролетаріат цивілізованого світу».

«Маніфест Комуністичної партії» став бойовою зброєю революційного руху Росії. Перемога Великої Жовтневої соціалістичної революції втілила в життя ідеї Маркса і Енгельса, проголошені ними в «Маніфесті». Вперше в історії робітничий клас на чолі з Комуністичною партією і в союзі з іншими трудящими взяв владу у свої руки і приступив до будівництва нового суспільства. Лозунг «Пролетарі всіх країн, єднайтеся!» стає прапором світового комуністичного руху. Сьогодні «Маніфест Комуністичної партії» знають у найвіддаленіших куточках нашої країни. На початок сімдесятих років у Радянському Союзі було здійснено 447 видань цього великого твору марксистської теорії 74 мовами в кількості 24 341 тисячі примірників.

Н. ФЕДОРОВСЬКИЙ.
(ТАРС).

МИСТЕЦТВО

ЧЕШНО кажучи, їхала я до Кіровограда як до міста театралів. А як інакше? Минулого року по виконанню фінансового плану Кіровоградський обласний драматичний театр імені М. Л. Кропивницького посів друге місце в Радянському Союзі. Попереду був тільки все-світновідомий державний Великий театр опери та балету СРСР. Просто фантастична популярність! Адже це означає, що невелике місто конкурує з театральною столицею!

І яким же було мое здивування, коли кілька вечорів підряд на виставах театру кропивничан я бачила напівпорожній зал для глядачів. Виявляється, план і в даному разі «тримався»: квитки розповсюдили на підприємствах і в установах. Але на виставу мало хто прийшов.

Потім подив переріс у розчарування, коли я поговорила із самими кіровоградцями і зрозуміла: друге місце у змаганні і Почесна грамота Міністерства культури СРСР — це далеко не все. Театру місті не популярний.

Чому?

Щоб з'ясувати це, я озброїлась магнітофоном, записником, двома сотнями примірників анкети і пішла в школи, інститути, на підприємства, в установи обласного центру.

Першу групу відповідей дістала від місцевих «естетів»: «Не той рівень...»

Я не дарма слово «естетів» взяла в лапки: у авторів подібних оцінок навряд чи є високе відчуття мистецьких цінностей. Як професіонал, можу сказати — в Кіровограді склалися досить цікавий творчий колектив акторів. А щодо режисури, то ніні музично-драматичний театр очолює, на мою думку, один із провідних режисерів України — заслужений діяч мистецтв нашої республіки М. В. Гіляровський.

Прийшло поповнення з Київського інституту театральності мистецтва імені Карпенка-Карого, з Дніпропетровського театрального училища. Хто бачив у виконанні сьогоднішнього колективу театру «Срібну павутину» О. Коломійця, «Думу про Сухомлинського» Івана Драча, «Дім Бернарди Альби» Федеріко Гарсія Лорки, «Тил» Миколи Зарудного, той може знайти у виставах і цікаву акторську гру, і цікаві режисерські вирішення. Тож наряд чи могли б пустувати місця глядачів, якби на заваді була стіна тільки естетичного несприйняття.

Причина в іншому. Як з'ясувалося, багато молодих людей просто не звикли проводити час у театрі. Багато хто віддає перевагу іншим видоважкам і розвагам.

Як же сталося, що в місті, котре має таку славу театральну історію, в місті, де народився перший на Україні професіональний театр, у місті, яке має свою філармонію, два театри, виникла проблема глядачів?

Спробуємо розібратися. Театр — мудра річ у житті

кожної людини. Спочатку театр ляльок, потім молодіжний, потім театр дорослих. Ростає людина, зростає в ній і потреба театру, як виду мистецтва.

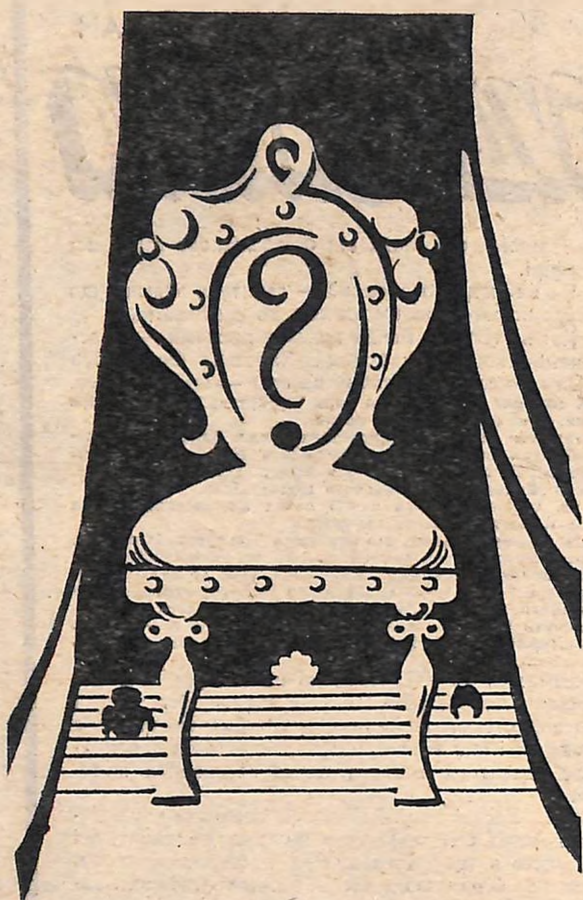
Давайте пройдемо цими «сходишками зростання» в Кіровограді. І почнемо з театру ляльок. Особисто я вважаю, що цей ступінь найголовніший. Бо саме тут починає формуватися глядач.

І тут, хай вибачать мене любителі мистецтва, доведеться, на жаль, говорити про тонкощі аж ніяк не сценічної гри. Бо ж театр — це не тільки актори і сцена. Це — цілий комплекс засобів емоційного впливу. І далеко не останню роль, особливо в наш час, відіграє його зовнішність, та сама «вішалка», з якої починається театр, про що казав Станіславський.

Як же в цьому плані в театрі ляльок?

Фасад театру пофарбовано у брудно-рожевий колір, подіря — неначе армійський плац... Що приверне тут увагу дитини? Що викличе бажання прийти сюди ще раз?

За все це, як і за багато інших «сюрпризів», діти

ТИША В ПАРТЕРІ

Про «порожній» театр, про непопулярність популярних,

про культуру глядача і про багато інших питань, пов'язаних з головним:

театр — це високе мистецтво, але творити його повинні не тільки актори

повинні бути «важкими» на початковому ремонтно-будівельному управлінні № 2 А. О. Давидову. Скажімо, за те, що діти, приходячи у свій театр, найперше бачать у фойє слюсарний верстат і дошки.

Ляльковий не має підсобного приміщення, а столярної майстерні, де виготовляють театральні декорації, ще й не почали будувати. Хоча здати цю будівлю управління № 2 мало ще в другому кварталі минулого року.

Всередині театру ремонт виконано аби як, неохайно пофарбовано стіни, підлогу. У приміщенні холодно: котельня, котра обслуговує театр, з метою економії астановила обмежувачі. А щодо дітей, то хай мерзнуть...

Умовам роботи лялькового не позаздриш іще й з інших причин. З дванадцяти місяців року театр працює в стаціонарі тільки п'ять. Решту часу він обслуговує не місто і навіть не Кіровоградську область. Проза життя: театр повинен їздити по країні і просто заробляти гроші. Так, так. Адже фінансовий план його постійно зростає. Цього року, приміром, він уже становить 62 тисячі карбованців (маленька довідка: квиток до лялькового коштує 20 копійок). 1975 року було заплановано 856 вистав. Нині ж — 1054.

Звісно, мало часу лишається у колективі для поліпшення якості вистав, деяких інших сценічних тонкощів...

Від постійних візних вистав театр багато втрачає. Тим-то йому потрібна допомога. В тому числі й від глядача. А її поки що немає.

Скажімо, дивну позицію займають заклади народної освіти. Де, як не в школі, в першу чергу має формуватися майбутній театрал? А що на практиці?

Театр проводив тиждень «Театр—дітям». Але школи не виявили достатньої зацікавленості. Взяти хоча б школу № 32, де я побувала. Тут майже по чотири початкових класи, в кожному близько сорока учнів. А ось театр під час зимових канікул відвідало менше двохсот учнів. Слабке уявлення про театр ляльок в учнів молодших класів 16-ї, 34-ї шкіл. І це при тому, що він на всі свої прем'єри запрошує директорів шкіл, аби ті мали уявлення, що театр пропонує дітям.

Дрімать й інша сила. В місті є педагогічний інститут, в ньому — факультет громадських професій. Мені здається, є потреба в тому, щоб студенти цього факультету мали хоча б кілька днів практики в театрі. Тоді вони могли б надалі в школах ділитися своїми знаннями

Репертуар міг би бути ще кращим, а вистави — високоякіснішими, якби у театрі не стояла так гостро проблема кадрів. У ляльковому постійно займаються оновленням вистав, новими введеннями в роль, оскільки актори їдуть працювати в інші місця. Нещодавно до Кривого Рога виїхало працювати відразу вісім (!) чоловіків...

Ми не дарма стільки уваги приділили театру ляльок: тут виростає, тут формується дорослий глядач. І цей процес формування, виховання треба вміло регулювати.

Але повернімося до театру дорослих. Хочу навести вам кілька відповідей на анкету, яку я запропонувала людям, що побували в театрі імені М. Л. Кропивницького.

В. Іващук, заступник секретаря комсомольської організації педагогічного інституту, студент п'ятого курсу фізико-математичного факультету:

— Чому рідко ходжу в театр? Хотів би на сцені нашого драматичного бачити вистави по п'єсах та-

зимно. Та й того, що я хотіла б подивитися на сцені, мало. Наприклад, я і мої дівчата з бригади із захопленням подивилися б «Ромео і Джульєтту».

В. Іванченко, робітник заводу «Кісельгур»:

— Мене не влаштовує, та що там не влаштовує — дивує реклама театру. Дивися у вітрину магазину, а там між молоком та ковбасами — поживкві фотографії акторів. Цікаво, для них не образливе таке сусідство?

Перелік побажань можна було б продовжити. І у відповідях на анкету, і в інтерв'ю молоді люди висловили чимало суттєвих зауважень. Але не на всі запитання можна відповісти втішно. Скажімо, щодо реклами, то театр має відчувати просто заздрість до «Спортлото». Для плакатів типу «Закресли 7 із 49 — і ви щасливий!» відведено в Кіровограді найкращі, а це означає, найбільш людські місця. А ось для театральної реклами ніяк не можуть знайти підходящого місця.

Добре було б, якби місто мало свою театральну касу, де глядач міг би дізнатися про вистави, що йтимуть у театрах, спланувати свій час.

Проблем чимало. Безперечно, їх будуть розв'язувати. Хотілося б, щоб це робили якомога швидше. А поки що театри працюють у тих умовах, які є. І працюють на повну силу. У театрі ляльок готують вистави «Бременські музиканти» і «По шучому велінню». В музично-драматичному глядачі незабаром побачать прем'єру «Прощання в червні» за п'єсою драматурга Вампілова, музичну виставу «Моя чарівна леді» Бернарда Шоу. Ідуть позаплатформні репетиції «Ромео і Джульєтти»...

Театри чекають глядача. Бо ж тільки разом з ним може творитися високе мистецтво — мистецтво сцени.

З. ВАЛКІВСЬКА, студентка Київського державного інституту театральності мистецтва імені І. К. Карпенка-Карого.

ВИРІЖ І ПОКЛАДИ ДО КОНВЕРТА

МОЛОДИЙ КОМУНАР

ЯКА ТВОЯ ДУМКА

ПРО ТЕ, ЩО ТИ ПРОЧИТАВ НА ЦІЙ СТОРІНЦІ?

Чи згоден ти з міркуваннями авторки? Якщо ні, то чому?

А ти часто буваєш у театрі? Чи було так, що квиток брав, але на виставу не йшов? Чому?

Як ти оцінюєш репертуар театру? Чия гра подобається тобі і чия?

Що б ти побажав артистам обласних театрів?

НА ФОТО: НАРОДНИЙ ХОР ОЛЕКСАНДРІВСЬКОГО РАЙОННОГО БУДИНКУ КУЛЬТУРИ (ХУДОЖНИН КЕРІВНИК В. САВУСТЯНЕНКО).

ДВАДЦЯТИРІЧЧЯ СВОГО ІСНУВАННЯ КОЛЕКТИВ ВІДЗНАЧИВ 1976 РОКУ. А ТОРІК НАРОДНИЙ ХОР СТАВ ЗОЛОТИМ ЛАУРЕАТОМ ТРЕТЬОГО ТУРУ І ВСЕСОЮЗНОГО ФЕСТИВАЛЮ ХУДОЖНЬОЇ САМОДІЯЛЬНОЇ ТВОРЧОСТІ ТРУДЯЩИХ

Фото В. КОВПАКА.

БАТЬКІВСЬКА БУДЬОНІВКА

Ілля ГЕЛЬМАН

«Батя» згортає увагу полковників на вогні нашого полку, нанесені на план Берліна:

— Дивіться, — освітлює карту ліхтариком, — перекриваються всі найважливіші напрямки. Вогні-98 — майданчик Гроссерштерн біля статуї Перемоги. Ось тут вогнями 92 і 113 блокуються райони рейхстагу і Бранденбурзьких воріт. Усе, більше в Гітлера не лишилося території! Всюди — наші...

Вибух! Та такий, що в голові задзвеніло. Кілька секунд нічого не видно й не чути. Душить пороховий дим.

— Бетонобійним усадив! — сказав хтось, закашлявшись.

Кілька чоловік здувають з шинелі розжарене вулиця, що вилетіло з пічки. Та ось чиркають сірники, іскрять трофейні запальнички. І все пішло своїм звичаєм.

— Приїждь сорок нуль-нуль, лівіше нуль-нуль двадцять, вогонь! — командує «батя».

— Зару-ден, я — Зару-два! — викликає по радіо полковник Перхоровський.

Охман кричить у телефонну трубку:

— Першому батальйону захопити входи в метро! Складним, напруженим життям живе КП. Справу всіх безділ, та не полишає тривожна думка: чому мовчить Бенда? Що там трапилось?

До першої вирішено прокласти радіотелефонну лінію. За напрямком узявся старший сержант Кулибаба. Перш, ніж йти на лінію, він віддає санітару Галі Селезневій будьонівку:

— Ось-ось війні кінець, — говорять голий, красивий дівчині. — Шкода, якщо пропаде...

А мене попросив:

— Тут нас, кіровоградців, немало. Он Герой Радянського Союзу полковник Микола Петрович Охман з Великих Троянів. (Він перед війною агрономом там був). Багато тут робітників, колгоспників з наших країв. На випадок чого — передайте їм будьонівку, хай додому відвезуть. Вона громадянську пройшла і Вітчизняну мусить закінчити...

Я хотів його заспокоїти, сказати, що нічого з ним не трапиться. Та, глянувши на спокійний, рішучий гирз обличчя, збагнув, що ніяка розрада йому не потрібна.

Де ж зараз Кулибаба та Поморцев, що пішов за ним? Де Андріюк? Перебираю в думці всі можливі варіанти відновлення зв'язку з Бендою.

— Андріюк його знайде, — піби вгадавши мої думки, говорить «батя». І тут же він міняється на обличчі, перово востромоє в карту циркуль-вимірник, підводиться. Сходами спускається Кулибаба. На руках у нього — закривавлений Андріюк. «Женя!» — вривається в мене.

Його вкладають на посилки, з головою вкривають шинеллю. На нових погонах — дві зірочки. Більше не буде...

— Тільки встановили рацію на березі Шпрее, — тихо розповідає Кулибаба.

Все. Розривною кулею в голову...

Неможливо навіть поховати, віддати військці почесні, похоронити. Для цього є спецкоманда з топографів. Вони проберуться в тил, де братська могила.

Андріюка вносять. Назавжди. Впускає сумку з червоним хрестом і ридма ридка Аня Селезнева.

«Батя», полковник Котеловський, поглядає на годинника...

— Щоб зв'язок був через десять хвилин, — тихо говорить він Кулибабі.

— Єсть!

За кілька хвилин ми бачимо смертельно блілого Кулибабу — без зброї й рації. Поморцев вносить і обережно кладе на розсілану шинель свого командира відділення. Рука Кулибаби безсило звисає.

— Дивися, Дімо, будьонівка поряд, — ковтаючи сльози, говорить Аня Селезнева. — Повернешся додому — синаві подаруеш...

На зв'язок з Бендою йдемо я і Поморцев. І ось лишається подолати якихсь п'ятсот метрів. Наближаємося до міста через Ландвер-канал. Довкола бушує полум'я. З гуркотом то тут, то там валяться стіни — тріщать дерево, дзвенить скло, розлітається цегла. Повземо по землі. Тремтять нагріті пожежами асфальт. Ні, так ми не доберемося до мосту й за години! Зігнувшись, біжу вперед. Думка одна: тільки б не зачепило рації. Бігом, бігом!.. Свистять і плавають від ударів об камінь кулі.

Міст. Проїжджоді частини вже немає — висаджено в повітря. А скраю, де була панель для пішоходів, укладені мішки з піском. Об чавунні поручні дзвонять кулі. Скочуючи по металевій балці мосту, добираємо до берега. Величезна воронка — скоріш туди! Де Поморцев? Ось він, бісена, поруч.

— Перша! — показує він за ріг напівзруйнованого будинку.

Ми з'являємося перед Бендою несподівано. Обнімаємося на радіощах.

— Скажи паролі! — в очах у Бенди, мабуть уперше за всю війну так зарослого, скачуть пустотливі іскорки.

— Кукурудза! — гаркавлю я, і ми регочемо з власного жарту.

(Закінчення. Поч. див. «Молодий комунар» за 9, 11, 14, 16, 18, 21 та 23 лютого ц. р.).

По вимові цього слова він безпомилково знає мене в ефірі.

— Як ви сюди потрапили? — залитую, знаючи, що Берлінер-штрассе прострілюється до сантиметра.

— Крізь стіни, — Бенда показує проломи. — Маслов напоумив. Рвали толом... Замполіт щойно був тут. Он гармата на третьому поверсі — теж його ідеї.

— А там як? — вказую на парк Тіргартен. Знаю: раз був Маслов, — не обійшлося без новини.

— Фашисти нашого парламентаря вбили. Запросили до себе, ніби для переговорів. Відмовилися від беззастережної капітуляції!... автоматну чергу в спину.

Важко збагнути таку жорстоку підступність.

За дві хвилини зв'язок з КП позка відновлений. Бенда відразу ж дістає наказ почати штурм.

Шлях нашим військам, що атакують Тіргартен із заходу, заступає високий залізничний насип, за яким засіли фашисти з кулеметами й фаустпатронами. Там, де Берлінштрассе перетинає його, — міст. На нього націлені гармати прямої наводки. Туди ж повзуть сапери з вибухівкою.

Гуркочуть моторами три танки; на їх брші — піхота. Це — штурмова група Бенди. Позад нас відкривають вогонь «катуші»...

Повертаюся на КП. Надіваю навушники, збиваю настройку. Але що це? На всіх хвилях гітлерівська пропагандається радіостанція, що йменувала себе «катушою» і яка з початком вуличних боїв закликала нас здаватися в полон, зараз заговорила по-іншому.

«Увага! Увага! Увага! Німецьке верховне командування просить радянське командування припинити всі вогні вогню з третього години за московським часом, з години за берлінським часом. Ми капітулюємо. Увага! Увага! Увага!»

«Ми капітулюємо беззастережно. Беззастережно!» — волає, благая ефір.

* * *

Багато моїх колишніх однопольчан і зараз живуть у різних кінцях нашої незорної Батьківщини. «Батя», полковник Котеловський, — у Вітебську, «кум» Гнідого, Карнаух, — у Дніпродзержинську, Яковлев — у Ленінграді.

Через багато років по війні, в березні 1977 року зустрівся з Михайлом Тихоновичем Гнідим, прославленим командиром другої батареї, який живе в с. Ставдлах Олександрівського району. Після демобілізації він працював директором МТС, головою колгоспу. До бойових нагород його прилучився ще орден «Знак Пошани». Разом з Олександром Леонідовичем Бендою, котрий мешкає в Белгороді-Дністровському, ми побували в гостях у ветерана, який уже на заслуженому відпочинку. Пригадали минулі дні, однопольчан. Зокрема, славного хлопця (у нашій уязі він так і лишився юном) Дмитра Івановича Кулибабу, на слід якого нам, на жаль, ніяк не вдається потрапити.

2 травня 1945 року. Справа наліво: М. Т. ГНІДИЙ, М. С. КАРНАУХ, О. Л. БЕНДА; в центрі — «батя», полковник В. А. КОТЕЛОВСЬКИЙ.

Червень 1977 року. Зустріч однопольчан у селі Ставдлах Олександрівського району. Зліва направо: Г. Ю. ХУДИЙ, О. Л. БЕНДА, М. Т. ГНІДИЙ, І. С. ГЕЛЬМАН.

Керівник клубу — кандидат у майстри спорту
Г. ДУБІВКА

НАШ КОНКУРС

ТАГМНИЦІ НА ШАХІВНИЦІ

ВІДПОВІДЬ НА ЗАВДАННЯ № 2

1. Наведемо перелік елементів шахової тактики.

Основні елементи: пологіний удар, відкритий напад, відкритий шах, напівз'явка, зв'язка; допоміжні елементи: заманювання, відвернення, усунення захисту, перекриття, блокування, збільшення поля, передача черги ходу (угроза).

Тактичні елементи здійснюються на практиці як шах, жертва обміну фігур, загрозата і т. д. Всі тактичні ідеї зустрічаються у вигляді комбінацій — комплексу тактичних ідей, об'єднаних однією метою.

Тактичні елементи і комбінації можуть застосовуватися для досягнення матеріальної чи позиційної переваги. Але найчастіше мета тактичних елементів: мат; мат на останній горизонталі; спертний мат; мат на передостанній горизонталі; зруйнування пішавого захисту короля; пат; повторення ходів (позиції); перетворення пішака.

При проведенні тактичної комбінації подібується ще дві тактичні ідеї: контрудар і проміжний хід.

Наш конкурс буде побудовано на вивченні елементів стратегії і тактики шахів.

2. «Скажена» тура — це беззахисна тура, що безперервно переслідує короля противника (іноді іншу фігуру), користуючись тим, що її не можна брати через пат. Комбінація із «скаженою» турою дозволяє стороні, яка перебуває під загрозою поразки, добитися нічиєї.

Ось приклад із «скаженою» турою:

Білі: Крh1, Тg3.

Чорні: Крh5, Тc2, пп: a2, h2.

1. Тg5+! Крh4 2. Тg4+ Крh3 3. Тg3 і т. д. Нічия.

3. Етюд розв'язується з допомогою тактичних еле-

ментів на заманювання і відкритий напад:

1. Тg8+ — з метою заманути чорного короля на поле «b7». 1... Крa7 2. a8 Крb7 3. Тg1 e1K+ 4. Крb2 a1Ф+ 5. Крa1 Кc2+ 6. Крb2 Кb4, але це не допомагає. 7. Сg2+ Крb8 8. Крc3 Кa6 9. Тb1+ Крa7 10. Тb7X.

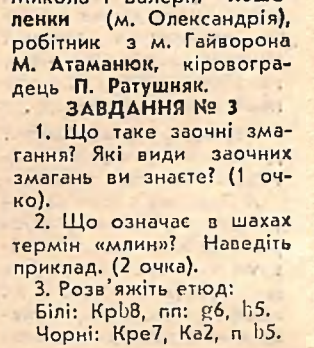
Першими правильні відповіді прислали: інженер Чорноліського лісгоспу Знаменського району С. Харченко, економіст Гайворонського райфінвідділу С. Кирилов, члени шахового гуртка Кіровоградського Палацу піонерів (тренер П. Г. Кравченко), інженер Кіровоградського заводу друкарських машинок В. Цівільов, Микола і Валерій Кошеленки (м. Олександрія), робітник з м. Гайвора М. Атаманюк, кіровоградець П. Ратушняк.

ЗАВДАННЯ № 3

1. Що таке заочні змагання? Які види заочних змагань ви знаєте? (1 очко).

2. Що означає в шахах термін «млин»? Наведіть приклад. (2 очка).

3. Розв'яжіть етюд: Білі: Крb8, пп: g6, h5. Чорні: Крe7, Ka2, p h5.

Білі починають і роблять нічию. (3 очка).

21.30 — К. т. «Кіномозайка».

По закінченні — К. т. Новини.

ВІВТОРОК, 28 ЛЮТОГО

ПЕРША ПРОГРАМА. 8.00 — «Час». 8.35 — Гімністика. 8.55 — Мультифільм. 9.25 — Телефільм «Шлях до Софії». 2 серія. 10.25 — Концерт артистів балету. 14.30 — Док. фільм про профтехучилища. 15.35 — «На землі добрий». Музична композиція. 15.45 — «Спортивний клас». Ковзани. 16.30 — «Зустріч з письменником Ю. Нагібіним». 17.00 — «Село: діла і проблеми». 17.30 — «Та заводська прохліда...» (К-д). 18.00 — Новини. 18.15 — «Хочу все знати». 18.25 — Рейд комсомольців-дружинників. «Пянтату — біл». 19.10 — Для молоді. «Моя п'ятирічка». (К-д). 19.40 — Телефільм. (К-д). 19.55 — Телефільм «Шлях до Софії». 3 серія. 21.00 — «Час». 21.30 — Заключний концерт учасників Всесоюзного фестивалю самодіяльної художньої творчості радянської міліції. По закінченні — новини.

ДРУГА ПРОГРАМА. 10.00 — «Подія та її справа». 10.30 — Муз. фільм. 11.00 — К. т. Новини. 11.15 — Фільм-концерт «Мелодії моєї Батьківщини». 11.40 — «Шкільний екран». 11.45 — Історія. 12.10 — К. т. «Кіномозайка». 16.30 — «Рубеж 10-ї п'ятирічки». Каховська зрошувальна система. 17.00 — «По сторінках однієї класки». 17.30 — «Телевізійна школа механізатора». 18.00 — «Книжкова полиця». 18.30 — К. т. «Вісті». 19.00 — К. т. Чемпіонат СРСР з хокею: «Сокол» (Київ) — СКА МВО. 1 і 2 періоди. 20.45 — К. т. «На добраніч, діти!» 21.00 — «Час». 21.30 — К. т. Чемпіонат СРСР з хокею: «Сокол» (Київ) — СКА МВО. 3-й період. 22.10 — «Старт». 22.55 — К. т. «Нові мелодії року». По закінченні — К. т. Новини.

ПОНЕДІЛОК, 27 ЛЮТОГО

ПЕРША ПРОГРАМА. 8.00 — «Час». 8.35 — Гімністика. 8.55 — Танцює дитячий хореографічний ансамбль «Джерельце». 9.20 — Телефільм «Шлях до Софії». 1 серія. 10.35 — «У світі тварин». 14.30 — «Твій труд — твоя висота». 15.40 — Концерт хору молоді й студентів Московського хорового товариства. 16.05 — Концерт. (К-д). 17.05 — Кубок СРСР з біатлону. 17.20 — «Майстри мистецтва — дітям». 18.00 — «День за днем». (К-д). 18.15 — «Адреси молодих». 18.35 — «Синіє заслужена артистка Латвійської РСР Л. Дайне». 18.45 — «Екран запрошує». (К-д). 19.30 — Чемпіонат СРСР з хокею: «Динамо» (Москва) — «Хімік» (Воскресенськ). (21.00 — «Час»). 22.05 — «В добру путь». Програма за листами глядачів. По закінченні — новини.

ДРУГА ПРОГРАМА. 10.00 — К. т. Док. фільм «До чистої криниці». 10.20 — «Шахтарські горизонти». 11.00 — К. т. Новини. 11.15 — Муз. фільм «Екзамени на сцені». 11.40 — «Шкільний екран». 10 клас. Фізика. 12.10 — «Наука і життя». 17.15 — «Всплески хода п'ятирічки». 17.30 — Фільм-концерт «Посмішки Артека». 18.00 — «Партійне життя». 18.30 — «Для вас, учителі». Українська література. 19.00 — К. т. «Вісті». 19.30 — Док. фільм «Зима, сніг, лід». 19.45 — Концерт-вітання трудівникам села. 20.45 — «На добраніч, діти!» 21.00 — «Час».

Газета виходить у вівторок, четвер, суботу.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ, г. Кіровоград. Газета печатається на українському мові.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова обласного управління у справах видавництва, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.

Наша адреса і телефони

316050. ГСП, Кіровоград 50, вул. Луначарського, 36. Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-45-35, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи — 2-45-36, відділу військово-патріотичного виховання та спорту — 2-46-87.

БК 23033, Обсяг 0,5 друк. арк, Зам. № 88,

Тираж 60 600.

Індекс 61197,

Редактор М. УСПАЛЕНКО.